

Αρχική σελίδα>Προσφυγή στη δικαιοσύνη>Νομικά συστήματα - ευρωπαϊκά και εθνικά>Εθνικά συστήματα δικαιοσύνης Εθνικά συστήματα δικαιοσύνης

Κάτω Χώρες

Στην παρούσα ενότητα γίνεται επισκόπηση του δικαστικού συστήματος των Κάτω Χωρών.

Οργάνωση της Δικαιοσύνης - συστήματα απονομής δικαιοσύνης

Διοίκηση των δικαστηρίων

Το **Συμβούλιο του Δικαστικού σώματος** αποτελεί τμήμα του δικαστικού συστήματος, πλην όμως δεν απονέμει δικαιοσύνη. Έχει αναλάβει ορισμένες αρμοδιότητες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, κυρίως επιχειρησιακού χαρακτήρα, όπως κατάρτιση προϋπολογισμού για τα επιμέρους δικαστήρια, εποπτεία της οικονομικής διαχείρισης, πολιτική στελέχωσης, ΤΠΕ και κτιριακών εγκαταστάσεων. Το Συμβούλιο επικουρεί τα δικαστήρια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους στους ανωτέρω τομείς. Επίσης, έχει την ευθύνη για την αναβάθμιση της ποιότητας της δικαιοσύνης και υποβάλλει συστάσεις επί νέων νόμων οι οποίοι επηρεάζουν τον τρόπο απονομής της δικαιοσύνης. Επιπλέον, το Συμβούλιο εκπροσωπεί τη δικαστική εξουσία ενώπιον των πολιτών και των πολιτικών.

Τα **καθήκοντα** του Συμβουλίου σχετίζονται με ζητήματα λειτουργίας των δικαστηρίων (με την ευρύτερη δυνατή έννοια), με θέματα χρηματοδότησης και με την ποιοτική διάσταση της απονομής δικαιοσύνης.

Το Συμβούλιο διαδραματίζει καίριο ρόλο όσον αφορά την κατάρτιση, την εκτέλεση και τον έλεγχο του προϋπολογισμού του δικαστικού συστήματος. Το σύστημα κατάρτισης του προϋπολογισμού των επιμέρους δικαστηρίων βασίζεται σε ένα σύστημα μέτρησης του φόρτου εργασίας, το οποίο εφαρμόζει το Συμβούλιο. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει και εποπτεύει την ανάπτυξη διαδικασιών για την καθημερινή διαχείριση της λειτουργίας των δικαστηρίων, ειδικότερα σε θέματα πολιτικής στελέχωσης, κτιριακών εγκαταστάσεων, ΤΠΕ και εξωτερικών υποθέσεων. Το Συμβούλιο διαθέτει ένα ευρύ πεδίο επιτήρησης αρμοδιοτήτων οι οποίες του επιτρέπουν να επιτελεί τα ανωτέρω καθήκοντα, π.χ. έχει δικαίωμα να εκδίδει δεσμευτικές γενικές οδηγίες σε θέματα επιχειρησιακής πολιτικής, αν και προτιμά να ασκεί το εν λόγω δικαίωμα το δυνατόν λιγότερο.

Το Συμβούλιο είναι αρμόδιο για την πρόσληψη, επιλογή και εκπαίδευση δικαστικών επιμελητών και υπαλλήλων. Ασκεί τα καθήκοντά του στους εν λόγω τομείς σε στενή συνεργασία με τα συμβούλια των δικαστηρίων και έχει σημαίνοντα λόγο στον διορισμό των μελών των συμβουλίων των δικαστηρίων.

Όσον αφορά την ποιότητα της δικαιοσύνης, καθήκον του Συμβουλίου είναι η προαγωγή της ενιαίας εφαρμογής του νόμου και η αναβάθμιση της ποιότητας των δικαστικών αποφάσεων. Το Συμβούλιο δεν διαθέτει υποχρεωτική αρμοδιότητα σε θέματα σύμπτωσης περιεχομένου δικαστικών αποφάσεων.

Το Συμβούλιο έχει επίσης **γενικό συμβουλευτικό καθήκον**. Υποβάλλει συστάσεις προς την κυβέρνηση σχετικά με νέους νόμους οι οποίοι έχουν αντίκτυπο στο δικαστικό σύστημα. Η διαδικασία αυτή λαμβάνει χώρα σε συνεχή διαβούλευση με τα μέλη των συμβουλίων των δικαστηρίων.

Παρότι το Συμβούλιο διαθέτει επίσημες αρμοδιότητες, η σχέση μεταξύ Συμβουλίου και δικαστηρίων δεν πρέπει να γίνεται αντιληπτή ως ιεραρχική. Ύψιστη αποστολή του Συμβουλίου είναι να επικουρεί τα δικαστήρια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Για να διασφαλίζεται η ορθή εκτέλεση των διαφόρων καθηκόντων, το Συμβούλιο διαβουλευείται σε τακτική βάση με προέδρους δικαστηρίων, διευθυντές διοικητικών υπηρεσιών, τμηματάρχες και το Συμβούλιο Αντιπροσώπων (ένα συμβουλευτικό όργανο που απαρτίζεται από εκπροσώπους δικαστηρίων).

Είδη δικαστηρίων – σύντομη περιγραφή

Πρωτοδικεία

Οι Κάτω Χώρες διαιρούνται σε 11 περιφέρειες, καθεμία εκ των οποίων διαθέτει δικό της πρωτοβάθμιο δικαστήριο. Κάθε δικαστήριο διαθέτει περισσότερες της μίας έδρες ειρηνοδικείων. Τα πρωτοδικεία περιλαμβάνουν μέχρι πέντε τμήματα, στα οποία περιλαμβάνεται οπωσδήποτε διοικητικό τμήμα, αστικό τμήμα, ποινικό τμήμα και τοπικό τμήμα (ειρηνοδικείο). Οι υποθέσεις οικογενειακού δικαίου καθώς και οι υποθέσεις που αφορούν ανήλικους εκδικάζονται συνήθως από χωριστό τμήμα, ενίοτε δε και οι υποθέσεις που εμπíπνουν στο δίκαιο αλλοδαπών. Το συμβούλιο του δικαστηρίου έχει την απόλυτη ευχέρεια να αποφασίσει επ' αυτού.

Τμήματα

Περιφερειακό (ειρηνοδικείο)

Ο μέσος πολίτης μπορεί σχετικά εύκολα να προσφύγει στο ειρηνοδικείο, υπό την έννοια ότι έχει δικαίωμα να παρίσταται και να ενεργεί χωρίς απαραίτητως να έχει δικηγόρο. Στην αρμοδιότητα του ειρηνοδικείου υπάγονται αστικές διαφορές από σύμβαση μίσθωσης, σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης, σύμβαση εργασίας και όλες οι διαφορές η αξία του αντικείμενου των οποίων δεν υπερβαίνει τα 25.000 ευρώ.

Όσον αφορά ποινικές υποθέσεις, στην αρμοδιότητα του ειρηνοδικείου υπάγονται μόνον πταίσματα. Το ειρηνοδικείο συνήθως εκδικάζει υποθέσεις στις οποίες προτείνεται συμβιβασμός από τις αστυνομικές ή τις εισαγγελικές αρχές. Εφόσον ο κατηγορούμενος αρνηθεί τον συμβιβασμό, η υπόθεση εκδικάζεται ενώπιον του ειρηνοδικείου. Συνήθως ο ειρηνοδίκης ανακοινώνει προφορικά την απόφαση κατά τη λήξη της ακροαματικής διαδικασίας.

Ποινικό

Στην αρμοδιότητα του ποινικού τμήματος υπάγονται όλες οι ποινικές υποθέσεις οι οποίες δεν υπάγονται στο ειρηνοδικείο. Οι εν λόγω υποθέσεις εκδικάζονται είτε από μονομελές είτε από πολυμελές (τριμελές) δικαστήριο. Τα πολυμελή δικαστήρια δικάζουν πιο πολύπλοκες υποθέσεις, καθώς και κάθε υπόθεση για την οποία ο εισαγγελέας ζητά να επιβληθεί ποινή φυλάκισης που υπερβαίνει το ένα έτος.

Πολιτικό / οικογενειακό

Στην αρμοδιότητα του πολιτικού τμήματος υπάγονται όλες οι υποθέσεις οι οποίες δεν υπάγονται ρητά στην αρμοδιότητα του ειρηνοδικείου. Οι περισσότερες υποθέσεις εκδικάζονται από μονομελές δικαστήριο, αν και υπάρχει επίσης τριμελές δικαστήριο το οποίο εκδικάζει πιο πολύπλοκες υποθέσεις. Αρκετά πρωτοδικεία διαθέτουν χωριστό τμήμα για υποθέσεις οικογενειακού δικαίου και υποθέσεις που αφορούν ανήλικους, εφόσον ο αριθμός των εν λόγω υποθέσεων είναι μεγάλος.

Διοικητικό

Με ελάχιστες εξαιρέσεις, οι διοικητικές διαφορές εκδικάζονται από το πρωτοδικείο. Σε πολλές περιπτώσεις, πριν από την ακρόαση ενώπιον του διοικητικού τμήματος, προηγείται διαδικασία υποβολής ενστάσεων μερίμνη των διοικητικών αρχών. Οι υποθέσεις αυτές συνήθως εκδικάζονται από μονομελές δικαστήριο, παρότι και σε αυτή την περίπτωση ενδέχεται να οριστεί τριμελές δικαστήριο σε πιο πολύπλοκες υποθέσεις ή υποθέσεις που αφορούν θεμελιώδους σημασίας ζητήματα. Εφόσον κάποιο πρωτοδικείο δεν διαθέτει χωριστό τμήμα για την εκδίκαση υποθέσεων που εμπíπνουν στο δίκαιο

αλλοδαπών, οι εν λόγω υποθέσεις εκδικάζονται από το διοικητικό τμήμα ή συμβούλιο αυτού. Οι αποφάσεις σε υποθέσεις δημοσιούπαλληλικού δικαίου και σε ασφαλιστικές υποθέσεις εφεσιβάλλονται ενώπιον ειδικού εφετείου (Κεντρικό Εφετείο), ενώ στην πλειονότητα των λοιπών υποθέσεων ενώπιον του Τμήματος Διοικητικής Δικαιοδοσίας του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Εφετεία

Οι 11 περιφέρειες πρωτοβάθμιων δικαστηρίων διαιρούνται σε τέσσερις περιφέρειες που υπάγονται στην τοπική αρμοδιότητα των εφετείων: Χάγης και Άμστερνταμ, Arnhem-Leeuwarden και 's-Heerogebosch. Στο εφετείο εκδικάζονται οι εφέσεις κατά των αποφάσεων των πρωτοδικείων σε ποινικές και αστικές υποθέσεις. Το εφετείο επανεξετάζει τα πραγματικά περιστατικά και καταλήγει στα δικά του συμπεράσματα. Η απόφαση του εφετείου συνήθως προσβάλλεται με αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου των Κάτω Χωρών. Πέραν των αστικών και ποινικών υποθέσεων, το εφετείο εκδικάζει και όλες τις εφέσεις κατά των αποφάσεων σε φορολογικές υποθέσεις, υπό την ιδιότητα του διοικητικού δικαστηρίου.

Ειδικά δικαστήρια

Το Κεντρικό Εφετείο είναι ένα δευτεροβάθμιο δικαστήριο το οποίο δραστηριοποιείται κυρίως στα νομικά πεδία των ασφαλιστικών υποθέσεων και των υποθέσεων που εμπίπτουν στο δημοσιούπαλληλικό δίκαιο. Στα εν λόγω πεδία συνιστά την ύψιστη δικαστική αρχή. Το Κεντρικό Εφετείο εδρεύει στην Ουτρέχτη.

Το Εφετείο Εμπορικών και Βιομηχανικών Υποθέσεων είναι ένα ειδικό διοικητικό δικαστήριο το οποίο εκδικάζει διαφορές που εμπίπτουν στο πεδίο του κοινωνικού/οικονομικού διοικητικού δικαίου. Εξάλλου, εκδικάζει και προσφυγές κατά συγκεκριμένων νομοθετικών πράξεων, όπως ο νόμος περί ανταγωνισμού και ο νόμος περί τηλεπικοινωνιών. Το Εφετείο Εμπορικών και Βιομηχανικών Υποθέσεων εδρεύει στη Χάγη.

Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο

Το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο των Κάτω Χωρών, το οποίο εδρεύει στη Χάγη, ελέγχει τη νομική ορθότητα απόφασης που εκδόθηκε από κατώτερο δικαστήριο. Στο στάδιο αυτό δεν αμφισβητούνται πλέον τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης τα οποία διαπιστώθηκαν από το κατώτερο δικαστήριο. Η αναίρεση, επομένως, επιτελεί σημαντική λειτουργία ως προς την προώθηση της ενιαίας εφαρμογής του νόμου.

Νομικές βάσεις δεδομένων

Πληροφορίες παρέχονται στον δικτυακό τόπο του [δικαστικού συστήματος των Κάτω Χωρών](#).

Η νομολογία διατίθεται σε [νομική βάση δεδομένων](#).

Παρέχεται δωρεάν πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων;

Ναι, η πρόσβαση παρέχεται **δωρεάν**.

Σύνδεσμοι

[Δικαστικό σώμα των Κάτω Χωρών](#)

Τελευταία επικαιροποίηση: 07/03/2016

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.